

Mottaker
Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO
Norge

Deres ref.:

Vår ref.: 2013/0860-3

Saksbehandler: Linda Sørfonn Moe
Saksansvarlig: Gjermund Nese

Dato: 25.02.2014

Høringsuttalelse- Utkast til lov om endringer i jernbaneloven- Europaparlaments- og rådsdirektiv 2012/34/EU av 21. november 2012 om etablering av et felles europeisk jernbaneområde

Konkurransetilsynet viser til Samferdselsdepartementets høringsbrev 2. desember 2013 vedrørende utkast til lov om endringer i jernbaneloven blant annet som følge av Europaparlaments- og rådsdirektiv 2012/34/EU av 21. november 2012 om etablering av et felles europeisk jernbaneområde.

Det fremgår av høringsnotatet at direktiv 2012/34/EU har til hensikt å gjøre jernbanen mer konkurransedyktig, og at direktivet særlig relaterer seg til uhensiktsmessig finansiering og prising av infrastrukturen, konkurransehindringer samt mangel på et velfungerende markedsovervåkningsorgan.

Konkurransetilsynet ønsker å knytte enkelte merknader til høringen.

Det fremgår av høringsnotatet at det per i dag ikke stilles særskilte krav i jernbaneloven til organiseringen av enheter som yter jernbanerelaterte tjenester. Endringene som foreslås skal omfatte operatører av serviceanlegg som er under direkte eller indirekte kontroll av et organ eller foretak som er aktivt og som har en dominerende stilling i de nasjonale markeder for jernbanetransporttjenester som anlegget brukes til. De foreslåtte endringene medfører at det stilles krav til at operatøren av serviceanlegget er organisert på en slik måte at den er uavhengig med hensyn til organisering og beslutningstaking. Slik uavhengighet innebærer ikke krav om at det skal opprettes en separat juridisk enhet for serviceanleggene. Det stilles videre krav om et regnskapsmessig skille mellom enhetene.

Konkurransetilsynet er av den oppfatning at den foreslåtte endringen er et skritt i riktig retning. Et organisatorisk og regnskapsmessig skille vil øke gjennomsiktigheten og etterprøvbareheten av om tilgang til serviceanlegg er gitt på like og ikke-diskriminerende vilkår. Som påpekt i høringsnotatet vil de foreslåtte endringene også gjøre det enklere å kontrollere om et dominerende foretak eksempelvis stenger ute konkurrenter eller gir fortrinn til egen virksomhet. Slik tilsynet ser det vil imidlertid et krav om opprettelse av separate juridiske enheter i større grad sikre et klart og effektivt skille mellom ulike deler av virksomheten.

Det fremgår videre av høringsnotatet at direktiv 2012/34/EU benytter begreper fra konkurranselovgivningen, og at Samferdselsdepartementet er foreslått gitt hjemmel til å fastsette nærmere bestemmelser i forskrift hva gjelder rekkevidden av kravene til kontroll, dominans og avgrensningen av markedet. Konkurransetilsynet vil i denne sammenheng presisere at i den grad man bruker termer fra konkurranselovgivningen må det tilstrebtes lik anvendelse av regelverket. I enkelte tilfeller kan det være hensiktsmessig å stille strengere krav enn det som følger av konkurranseretten for å sikre tilgang til viktig infrastruktur. Etter tilsynets oppfatning må det klargjøres hvorvidt man vil utforme regelverket i tråd med konkurranseretten, eller om det er tale om andre eller strengere krav. Dersom det anvendes andre eller strengere krav er det tilsynets oppfatning at man ikke bør benytte begreper fra konkurranseretten.

Konkurransetilsynet og Statens jernbanetilsyn har en grenseflate hva gjelder overvåkning av konkurransesituasjonen for jernbane i Norge. Det fremmes på denne bakgrunn forslag om at Statens jernbanetilsyn og Konkurransetilsynet skal kunne utveksle taushetsbelagt informasjon som er nødvendig for å fremme håndhevelsen av norsk regulering av jernbanemarkedet. Det fremgår av høringsnotatet at det ikke skal gis innsyn i dokumenter utvekslet mellom tilsynene med mindre det foreligger skriftlig samtykke fra avsenderorganet. Konkurransetilsynet anser det som hensiktsmessig at en slik regel inntas i jernbaneloven. Utveksling av taushetsbelagte opplysninger i særlige tilfeller vil kunne være positivt i arbeidet med enkeltsaker, og vil kunne bidra til et mer effektivt samarbeid.

Med hilsen

Gjermund Nese (e.f.)
avdelingsdirektør

Mottaker
Samferdselsdepartementet

Postadresse
Postboks 8010 Dep

Poststed
0030 OSLO
Norge

Kontakt/e-post
postmottak@sd.dep.no

Nærings- og fiskeridepartementet

Postboks 8090 Dep

0032 OSLO
Norge

Anders Myklebust
Anders.Myklebust@nfd.
dep.no